

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Олійник Т.Г.,

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств

Стільник Ю.А.,

здобувач вищої освіти факультету менеджменту

Миколаївський національний аграрний університет

Цілеспрямований рух української економіки до глобальної соціально-економічної системи світу ставить в залежність вітчизняні підприємства від кризових ситуацій загальносвітового масштабу. Такі кризові ситуації нестабільні та швидко динамічні у часі. Імовірність настання і розвитку кризи під час здійснення діяльності будь-яким підприємством є високою, що зумовлює потребу у спеціалізованому антикризовому управлінні, спрямованому на подолання кризових явищ та стабілізацію діяльності підприємств.

Існуючі механізми антикризового управління сільськогосподарськими підприємствами ґрунтуються на загально відомих підходах, основним недоліком яких є те, що вони не враховують специфіку діяльності та особливості даної сфери господарювання. Більшість невеликих сільськогосподарських підприємств взагалі не формують систему антикризових заходів, що призводить до значних втрат у результаті господарської діяльності.

В економічній літературі питанням ефективного управління та забезпечення економічної стабільності підприємств присвячені праці багатьох відомих вчених-економістів, зокрема, І. Бланка, В. Власова, М. Зубця, М. Мескона, П. Саблука, Г. Савицького, Ф. Хайєка, Ф. Хедоурі та ін. Разом з тим, проблемні питання щодо діагностування кризових явищ на сільськогосподарських підприємствах, а також вибору найбільш прийнятних

методів антикризового управління відносяться до недостатньо досліджених в сучасних наукових джерелах.

Результати дослідження мають підтвердити необхідність та доцільність формування системи антикризового управління, яка б забезпечувала швидку та якісну діагностику кризових явищ, реалізацію антикризових заходів з метою відновлення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств.

Виклад основного матеріалу. Криза на підприємстві – це загострення суперечностей у соціально-економічній системі організації, що загрожує її життєстійкості в навколишньому середовищі та вимагає від неї якісно нових змін [1].

Сучасна наука розглядає антикризове управління як систему, яка має комплексний характер та направлена на запобігання кризовим явищам і виявлення основних причин кризи та закономірностей її перебігу, а також інструментів для її подолання з метою подальшого ефективного функціонування сучасного підприємства [2]. Антикризове управління на сільськогосподарському підприємстві є функцією менеджменту, яка забезпечує: уникнення кризових ситуацій; зменшення або ліквідацію наслідків фінансової кризи на підприємстві; забезпечення належного рівня платоспроможності [3]. Зазначене вище можна досягти якщо проводити діагностику стану підприємства та на її основі заздалегідь приймати ефективні стратегічні рішення.

Діагностику стану сільськогосподарського підприємства слід проводити на базі офіційної звітності та статистичних даних за наступними напрямками: експрес-діагностика фінансового стану; комплексна оцінка – аналіз ймовірності банкрутства за моделями.

У системі антикризового управління доцільно акцентувати увагу саме на попередження та проведення профілактичних заходів з недопущення кризових явищ. Реалізація набору антикризових процедур, а саме передкризова підготовка, дозволить знизити ймовірність виникнення кризових ситуацій і банкрутства, підвищити таким чином ефективність діяльності підприємства.

Висновки. Внутрішні механізми антикризового управління мають посилюватися зовнішніми, що формуються на рівні державного регулювання. Адже кризи в діяльності сільськогосподарських підприємств істотно відбиваються на економіці загалом та багатьох інших сторонах життя суспільства. Вони загрожують продовольчій безпеці, погіршують структуру зовнішньої торгівлі, зумовлюють виснаження ґрунтів, посилення екологічних проблем, погіршують умови і якість життя сільських жителів, підштовхують їх до внутрішньої та особливо – зовнішньої міграції, зумовлюють занепад сільських територій. У свою чергу це слугує поштовхом до виникнення і розвитку наступних криз.

Список використаних джерел

1. Березін О. В., Животенко В. О. Б Антикризове управління аграрними підприємствами: теорія та механізми реалізації: монографія. – Полтава: «Дивосвіт», 2014. – 188 с.
2. Романяк Г.М. Сутність антикризового управління підприємством в умовах нестабільного ринкового середовища. Наукові записки Української академії друкарства. 2016. № 1. С. 235–239. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_2016_1_31
3. Ладунка І.С., Андрюшина О.І. Антикризове управління підприємством. Економіка і суспільство. 2021. Випуск 8. С. 278–281.